

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izjema nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld. za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 0 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. Uradništvo in upravnništvo je v Frana Kolmana hiši, „Gledališka stolba“.

Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Nemška brutalnost.

Dne 6. t. m. odgovoril je v nemškem državnem zboru minister Puttkammer na interpelacijo, zakaj se iz vzhodnih pruskih dežel iztirava toliko članov poljske narodnosti. Odgovor bil je, kakor je od Bismarckovega kabineta pričakovati, brezoziren, oduren, ali, kakor je opazil Windthorst, „brutalen“, kajti Nemci so že davno vsprejeli v politiko Darwinovo teorijo in pred veliko leti je že železni kancler izustil krilate besede: „Macht geht vor Recht“.

Ker je ministra Puttkammer-a odgovor vsaj glede svoje brezozirnosti zanimiv, ker kaže blaginjo nemške kulture v pravi luči in je najsijajnejše spričevalo najskrajnije nemške sebičnosti in brezpravnosti, ki se dan danes kaže v javnem življenju, ne moremo si kaj, da bi ga „na večni spomin“ v glavnih mislih in stavkih ne priobčili. Minister Puttkammer govoril je blizu tako:

„Gospodom, ki so stavili interpelacijo, sem jako hvaležen. V javni razpravi bodem zavračal njih dokazovanje in prepričal je, da je bila naredba potrebna. Kajti naredba ta ni imela smotra, da bi opravičene interese poljski govorečega prebivalstva ali celo katolikov kratila. Ako se je tu postavil na čelo stavek, da iztiravanje v masah iz države v državo biti ne sme, je ta stavek tako gorostasen, da presega vse, kar se je dosedaj v parlamentnem življenju doživelo. To je absolutno zanikanje državne samostalnosti. Kaj pač porečete, ko bi sedaj 20.000 pristnih Parižanov preselilo se v Alzacijo? Parižani so nam sicer jako ljubi gosti, a tudi v tem slučaju morali bi zavrniti priseljevanje v masah. Da smo imeli pravo, tako postopati, kakor se je v vzhodni Prusiji godilo, o tem se niti dvomiti ne more. To naredbo morali smo ukreniti z ozirom na države političko varnost, z ozirom na nemško kulturo in na nemško svojstvo.“

V zadnjih letih, kako poldrugo desetletje, zvršilo se je čudno, dosedaj nerazjasnjeno premikanje in v onih pokrajinah in sicer nemškemu življu na škodo. Od l. 1871 do 1880 moralo bi prebivalstvo po normalnem načinu pomnožiti se za 10%. A čujte naslednje številke: Namesto 10% bil je naraščaj Nemcev v okraji Marienwerder le 3,4% (12.190 oseb), naraščaj Poljakov pa 8% (30.865 oseb);

v okraji Poznanjskem: Nemcev 1,9% (5310 oseb), Poljakov 10,9% (76.029 oseb), v okraji Bromberskem: Nemcev 5% (15.824 oseb), Poljakov 8,4% (26.840 oseb) in v okraji Opolanskem: Nemcev 9% (10.738 oseb), Poljakov pa 10% (118.416 oseb). Te številke so pač najjasnejši dokaz, da narašča poljski živelj in da se nemški živelj s skoro elementarno silo nazaj potiska. Očitati si moramo, da že zdavno nismo proti temu kaj storili. Zamujeno treba dohiteti. Koliko zla prouzučuje poljski naraščaj, dokazal vam je že čestokrat naučni minister. Za tuje ljudi snovati so se morale učilnice, o katerih prej niti govora ni bilo. Kar se tiče gospodarskih nasledkov, rad priznavam, da je za poljedelstvo jako ugodno, da ima delavcev Poljakov, ki delajo za nizko mezdo.

A ti delavci Poljaki vendar pritiskajo na naše domače delavce, da se morajo izseljevati, ker ne morejo vzdržati teko cene konkurence.“

Puttkammer potem nadalje razpeljuje, da poljski priseljenci neso nenevarni ljudje, ker so izvrstna tvarina za poljsko propagando. Do 1846. l. v napominanih pokrajinah ni nihče poznal „poljskega vprašanja“, a pozneje jela se je čutiti poljska propaganda, samo v Torunu pomnožilo se je 1880. l. prebivalstvo za 900 poljskih inozemcev. Zatorej bilo je potrebno, da se iztira 30.000 inozemcev, 22.000 od teh ima dovoljenje, da se smejo naseliti. Danes ali jutri se ne bodo iztirali, na vsak način pa se jim bode dal potreben rok. Da bi onih 8000 ljudi, ki nimajo dovoljenja za naselitev, v ozir jemali, ne veže nas nikaka dolžnost, naredba je potrebna, da se čuvajo državni interesi in vlada kljub vsem ugovorom ne bode od tega odstopila.

Ta odgovor odkril je Poljakom, česa se jim je od Nemcev nadejati. Brezozirna brutalnost je gaslo nemške politike Slovanom nasproti in ne dovolj, da mora 8000 ljudi kar na vrat na nos ostaviti svoje dosedanje bivališče in je vsled tega mnogo, če ne večina, gmotno uničenih, ne dovolj, da ostalih 22.000 oseb prej ali slej doleti ista usoda, vrgel jim je celo Puttkammer v obraz porogljive besede, da so Prusi Poljake potegnili iz najglobokejšega barbarstva.

Prt mej Poljaki in Nemci je s tem Puttkamrovim odgovorom za vselej prerezan in spomi-

njali se bodo Poljaki besed, ki jih je izrekel slavni njih rojak: „Rus nas s knuto bije, Nemec pa govori z bodalci; Rus nas vrže na tla, a Nemec nas tepta v blato.“

Z rodne zemlje goni Prus Poljake preko meje, kakor s heloti postopa z njimi, ker se mu kljub vsem naporom ni posrečilo, da bi v nemških šolah ponemčil poljsko mladež. Ker jih duševno ni mogel uničiti, hoče je sedaj gmotno, odganja jih od hiše, kakor pse, brez odloga, brez milosti, kajti drakonična naredba velevala „V treh dneh!“

In to se godi v istej dobi, ko je po vsem širnem svetu raztresenih toliko pruskih Nemcev, ki so povsod bili gostoljubno vsprejeti. Nad tri milijone živi pruskih Nemcev izven Nemčije. V Ameriki samej 1.966.700, v Rusiji 600.000, v Avstriji 98.500, v Franciji 95.000, na Danskem 33.800 itd. Ali nemški državniki prav nič ne mislijo na svetopisemski izrek, da se bode z isto mero vračalo, s katero se sedaj meri. Tudi v zgodovini maščuje se vsak nepošten, nepravilen korak in Windthorst je pravo pogodil, ko je rekel: Še je višji sodnik na svetu, nego je volja pruskega državnega ministra!

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 12. maja.

Volilno gibanje je po vseh avstrijskih kronovinah jako živo. Volilni sbodi vrste se dan za dnem. Posebno mnogo se letos ponuja in usiljuje novih kandidatov, jeden boljši od drugega. Iz vsega tega volilnega gibanja pa še sedaj nič ne moremo sklepati, kako močne bodo razne stranke v prihodnjem državnem zboru. Predvčeraj je v poiem volilnem okraji na Dunaji demokrat dr. Lueger sklical volilen shod. K skodu so bili povabljeni volilci vseh političnih barv. Razvil je pred njimi svoj program. Izjavil se je, da naj se obdrže sedanje razmere z Ogersko in prijateljska zveza z Nemčijo. Carinško zvezo z Nemčijo bode pa on vedno pobijal, ker bi škodovala našej industriji; nadalje se je izrekel za okrajšanje volilne dobe, splošno volilno pravo, uvedbo nemškega državnega jezika, varstvo arednjega kmetijskega in delavskega stanu, poddržavljenje železnice, kreditnih zavodov in zavarovanja. Potem se je tudi izrekel za jednakopravnost vseh veroizpovedanj in narodnostij, poslednje s pridržkom, da se

LISTEK.

„Človeka nikár!“

(Odgovor na dva dodatka dra. Mahnič v „Slovenici“.)

„Tandem aliquando! Vendar je enkrat konec tudi II. dodatku,“ — vskliknil sem sinoči, 7. t. m., ko sem „Slovenca“ štey. 100. od prijatelja dobil. Dolgo dovolj je črnil preučeni g. dohtar M. moj vérski in duhovniški plašč s svojim globokopomoženim peresom. Črnila mož pač ni štedil. In že samo to obsoja njegovo kritiko: stvar, ki potrebuje toliko dokazovanja, ne more biti dobra.

Zagnal se je g. M. na pesem „človeka nikár“ kakor sv. Jurij na zmaja; samo da on ni sv. Jurij in moja pesem tudi ni zmaj. Prenapeti, vsled napčnega razumljenja te pesmi razgreti možgani pričarali so mu pred oči „fantazmagorijo“ podobno zmagu, in po ti domišljeni prikazni zdaj maha in udriha; a mojega „človeka nikár“ ne zadene nikjer.

Svoj napad na to pesem v priliki tako opravičuje: „Ko so se črni oblaki nakopičili nad vino-

gradom, tedaj začne kmet, ko si drugače pomoči ne more, streljati v črno vojsko, da bi jo razgal z nad glave, kaj tacega, mislil sem, je tudi meni storiti, ako hočem zavrniti pretečo nevihto. Streljati je treba!“ Tako „Slovenec“ št. 82. Velja g. dohtar! Vsprejemem vašo priliko. Ž njo ste isto izrekli, kar jaz ravnukar v priliki o zmaji. Kakor je znano, misli slovenski kmet, da v oblakih „coprniki“ in „coprnice“ točo nosijo, katero mu na pridno obdelano polje izsipljejo. Zoper te domišljene sovražnike strelja „pod oblak“. Ker pa figura mora biti dosledna in celotna, ne polovična (in ker ste vi tako strašno logičen človek, boste mi pritrdili), tedaj se tudi vam, kakor kaže vaša prilika, potrebno zdi, streljati zoper domišljene škodoželjnike. — Vaše streljanje je se ve da le z besedo, a tudi beseda lahko rani in ubije. [Moje pesmi pač g. strelec ubiti ne more, ker je ni nikjer zadel, kakor sem že omenil; a vse njegove puščice odletajo od domišljenega zmaja drugam, pogosto na mojo osebo, zlasti na-me — duhovnika. Zato je pač treba jih odbiti.

Moj učeni gospod nasprotnik je jako bojevit. In velik je proti meni, kakor Golijat proti Davidu.

Oborožen je s kopjem in mečem vesoljne filozofije, oblečen z oklepom nezmotnosti (saj proti meni govori vedno kakor ex cathedra) in glavo mu pokriva čelada „logike“. Tako že kakih dvajset dni kliče prezirljivo na boj. Kaj bo začel proti njemu ubogi Davidček! Neprodornega oklepa nezmotnosti nimam. Skromnemu pastirčku na deželi kopja in meča vesoljne filozofije ni bilo treba. Pa čakaj, saj imam soboj „pračico“ prirojenega zdravega razuma, vze-mimo sabo par kamenčkov od potoka resnice in hajd, nad velikana. Zdi se mi, da je čelada njegove logike na čelu skrhana, sence se mu vidi, pomerimo dobro, — morda . . .

Toda govorimo brez figur, sicer bo treba obrambi zopet obrambe, in obrambini obrambi obrambe.

Že naprej povem, da odgovarjam sicer na dr. M. razprave, a ne zaradi njega, marveč zaradi drugih. Govoriti takemu človeku, bi ne bilo modró. Kakó naj dokazujem človeku, ki se ne briga za autentično razlago?! In to dela on, ki zaseda stolico svetopisemske eksegeze! Ali ne sloni baš njegov predmet ves na autenticiteti? Ali ne razkladajo svetih listin razni krivoverci na sto nači-

nemščina proglasi državnim jezikom. Da bi taka jednakopravnost ne imela nobene cene, nam še pravi ni treba. Ko ga je še eden volilec vprašal, kake narodnosti da je, ter mu je dr. Lueger zatrdil, da je Nemec, ga je shod jednoglasno proglasil kandidatom. Vse posvetovanje je bilo nenavadno mirno, le to je je motilo, da je mej Luegerjevim govorom bil prišel policijski komisar Thoma in vprašal Luegerja, zakaj ni razglasil shoda. Ko mu je ta razložil, da je samo volilni shod ter so samo povabljeni gostje prisotni, je policijski komisar ogledal povabila nekaterih zbranih volilcev in odšel. Franca Löblicha postavil je okrajni volilni odbor 9. volilnega okraja Dunajskega kandidatom. Temu možu so v nekem drugem volilnem okraju demokrati sami bili postavili protikandidata in bil je že v nevarnosti, da nikjer ne bode voljen. Zdaj se ga je usmilil 9. okraj, in prišel bode v zbor, ako se proti njemu ne postavi kak nov kandidat, kateri bi ga izrinil. Löblichova veljava na Dunaji je zelo pala. — Petakarji v Pragi imeli so shod in sklenili dogovoriti se z Riegróvim in mladočeskim klubom, da postavita tudi jednega malega obrtnika kandidatom za državni zbor. Zbor nemških kmetovalcev v Lipi je pokazal, koliko upliva ima nova gospodarska stranka na Českem. Šešlo se je bilo nad 1200 nemških kmetov, mej njimi samo 150 privržencev gospodarske stranke, pa še teh se noben ni upal zagovarjati njegovih načel. Ta zbor je pozdravil dr. Knotz, potem pa prečital pismo deželnega poslanca Hölzelna, v katerem obžaluje svojo zмотo, da je bil pristopil gospodarske stranki in izjavlja, da zopet pristopi liberalcem. To je vzbudilo burno odobravanje. Potem govorilo je več govornikov, vsi v ultranemškem zmislu, vse zbrano ljudstvo jim je pritrdjevalo. Posebno veliko navdušenje se je polastilo vseh zbranih, ko je Kirschner izjavil, da pristopi nemškemu klubu, ako bo voljen. Videlo se je, da nemški kmetje isto tako mislijo, kakor dr. Knotz in da za polovičarske stranke ne marajo. Konservativci mislijo v več nemških okrajih na Českem in Moravskem postavili svoje kandidate, da vsaj spoznajo, koliko privržencev imajo mej českimi in moravskimi Nemci. V Levovu je predvčeraj bil shod vzhodnogaliških zaupnih mož. Zbralo se je bilo kakih 70 zastopnikov okrajnih in krajskih volilnih odborov. Temu shodu je predsedoval grof Alfred Potocki. Na vprašanje jednega zaupnih mož, izjavil je Potocki, da se z metropolitom Sembratovičem ni bilo sklenilo nikako sporazumljenje zastran psevdorusinskih kandidatov. Ta shod je sklenil, da se imajo povsod nadaljevati strogo narodni kandidati, in da imajo vsi drugi poljski kandidati odstopiti od kandidate, ko bo centralni odbor za kak okraj postavil kandidata. — Liberalni veleposestniki tirolski zavrnili so kompromis, katerega so njim ponujali konservativci. Ker bodo italijanski veleposestniki najbrž volili z liberalci, bodo najbrž ti zmagali.

V **hrvatskem** saboru začela se je debata o izrednem budgetu. Opozicija sklicala je vse svoje poslance k temu posvetovanju, ki bode jako zanimivo. Starčevićevi bodo predlagali, da naj se izbrše onih 100.000 gld., ki jih vlada zahteva za pokritje stroškov, ki jih je prouzročilo mirjenje izgredev na Hrvatskem leta 1883, zato naj se pa dovoli jednaka vsota udovam in sirotam tem povodom palih žrtev. Dalje tudi zahtevajo 100.000 gld. za podporo hrvatskega pomorstva.

Vnanje države.

Ruski car izrekel je že željo, da bi se odpravilo obsedno stanje ko so nihilisti nehali ruvati. Temu je ugovarjal senator Durnova, ki sedaj namestuje ministra profa Tolstega, češ v Londonu in Genfu bivajoči nihilisti se zopet začenejo gibati. Na to je car privolil, da se še nekaj časa odbrži obsedno stanje,

Da se bode ohranil mir mej **Rusijo in Anglijo**, temu je najboljši dokaz, da je angleška vlada dala te dni ukaz admiralitoti, da ustavi priprave za prevažanje vojakov v Indijo. Najbolj je Anglijo to prisililo k miru, da se je glavni poveljnik za Indijo, Sir Danald Stewart, izjavil, da poprej ne more odposlati ekspedicije v Herat, dokler ne bode železnica narejena v Pišintsko dolino. To bi pa še trajalo tri leta. Dolgo so se Angleži tudi nadejali, da Rusija iz denarnih ozirov ne bode mogla dolgo nadaljevati vojne. To dobro nado podrla jim je pa neka izjava ruskega carja, ki kaže, kako ljubi ruski vladar svojo državo. V Gačino sta bila odpoklicana ministra Giers in Bunge. Poslednji je kot minister financ ugovarjal, da Rusija zaradi slabih finančnih razmer ne more začeti vojne. Car mu je na to odgovoril: „Zato le brez skrbi bodite, ako pride do vojne, žrtvujem jaz takoj vse privatno premoženje hiše Romanov, ki znaša 180 milijonov rubljev, in se nadejam, da moj vzgled ne bode ostal brez posledic.“

Italijanska zbornica izrekla je sicer zupanje vladi pri debati o vnanji politiki, pa le zaradi ministerskega predsednika Depretisa, ker bi bilo težko mu najti sposobnega naslednika. S politiko Mancinijevo pa skoro nikdo ni bil zadovoljen, in sedaj se govori, da bode ta minister odstopil, spoznavši, da zanj narod več ne mara. Njegov naslednik bode najbrž grof Robillant.

Pruski deželni zbor se je včeraj zaključil in misli se, da se jutri zaključi tudi **nemški** državni zbor. Pruski deželni zbor v tem zasedanju ni nič važnega dognal. Državni zbor se je pa večinoma bavil z gospodarskimi vprašanji.

Holandski kralj je neka zbolel in boje se že za njegovo življenje. Zategadelj se pa sedaj po časopisih zopet razpravlja vprašanje, komu pripade po njegovej smrti vojvodina Luksenburška. Zdaj se govori, da vojvodi Nassavskemu. Zato se bode potegoval tudi nemški cesar.

Občinske volitve na **Španjskem** za vlado neso tako ugodno izpale, kakor se je sprva poročalo. V več mestih propali so vladni kandidati. Vsi vodje zjedinenih liberalcev. Sagasta, Castelar, Moret, Martos, Piny, Margal, Figuerola itd. so voljeni. Vlade to neki ni nič oplašilo in hoče še vedno dalje tirati konservativno politiko.

Dopisi.

Z Notranjskega 11. maja. [Izv. dop.] V „Slovenici“ od 9. t. m. oglašil se je nek jako previden in štedljiv dopisnik z Notranjskega. Pometal je v reto kandidate za notranjske občine, mej njimi tudi take, ki se za kandidature pri nas niti oglašili neso, in tako močno pretresaval reto, da je vse skozi in čez popadalo, kajti zrnice, katero dopisniku najbolj dopade, spozna za tako, ki ni čisto zlato, in vender hoče, da bi bilo to zrno jedino še pravo za Notranjce. Uboga Notranjska tekom jednega leta si jako propala. Nečemo rabiti hujega izraza, ali rekli bomo, da je saj jako naivno, ako dopisnik, kateri dru. Dolencu sposobnosti ne odrekuje, ga Notranjcem zato ne more priporočati, ker bi se njim po tej volitvi c. kr. davki zvišali. Svoje poslance ne plačujejo dotični okraj, ki jih volijo, ampak država, in glede cele države bode svotica, za katere se bodo Notranjcem davki zbog te volitve povišali, tako minimalni, da smo prepričani, da bi to nakladico rodoljubni dopisnik gotovo iz lastnega žepa radovoljno pokrtil in se s tem skrbi znebil, da na Dunaj ne bi poslali čistega zlata. Tudi to skrbi do-

pisnika, komu bode skrb za več družih poslov, katere opravlja dr. Dolenc in celo skrb ga je za njegovo obitelj. Omenjene posle, kakor deželnega poslanca in mestnega odbornika bode lahko še sam opravljal, obitelj pa, katera je upeljana tako na sigurno narodno stezico, bode gotovo mogla voditi vzgledna mu skrbna in čistega zlata vredna narodna soproga, a komu drugemu bi se sedaj, ko se je za njegove navadne posle gotovo že prevedel, ponudila lepa prilika, da bi sebe in posebno pa svojo rodbino jel speljavati na tisti tir, ki pelje do narodne omike in jedino prave vzgoje.

Kar pa gospoda Hinko Kavčiča zadeva, mu izročimo zdaj reto v roke in odskočimo daleč proč, kajti vemo, da jo bode on tako potresel, da bode, kar je znotraj, šlo vse po zraku in gospod dopisnik došel v nevarnost, da odleti na vrh Nanosa, da bode tam, ako zdrav in čil do tal pride, si bistril oko in zamogel bolj jasno soditi o notranjskih razmerah.

Iz Celja 11. maja. [Izv. dopis.] (Volilni shod v Braslovčah) v nedeljo popoldne, sklican po Celjskem volilnem odboru, bil je obiskan ne le iz bližnje okolice, temveč tudi iz sosednjih okrajev, z Vranskega, iz Mozirja, Šoštanja itd. Predsedoval je starosta gorenje-savinjskih Slovencev, obče spoštovani Gašpar Šorn, župan iz Grajske vasi. G. dr. Vošnjak, dozdanji državni poslanec poročal je o svojem delovanju v državnem zboru in končno izrekel, da mu njegova opravila več ne dopuščajo prevzeti poslanstva, katero so mu volilci že dvakrat bili izročili. Upa, da se bode v prihodnji dobi državnega zbora več dalo opraviti, začetek je storjen, slovenske zahteve so opravičene in se morajo uresničiti. Politiška oblastva že uradujejo slovenski z občinami in strankami, katere to same storé in zahtevajo. Tudi sodnijam je ukazano slovensko uradovanje in ker se zdaj pripravljajo vse tiskovine, kmalu ne bo nobenega tehtnega ugovora proti popolni ravnopravnosti slovenščine v vseh uradih. G. minister Pražak je naklonjen Slovincem in ne bode odjenjal, dokler se ne bode pri vseh sodnijah v slovenskih pokrajinah za Slovence uradovalo v njihovem jeziku. Slabeje je še zastran šolstva, toda tista ovira, ki je vse zadržavala, bode menda odpala do prihodnjega zbora. „Dvanajst let, končal je govornik, zastopal sem Celjski okraj v državnem zboru. Bil je to čas najhujega bojevanja za narodne pravice, pa tudi čas krepkega vzbujenja narodne zavesti. Vaše zaupanje, katero ste mi ves čas skazovali, dalo mi je pogum, kedar so nasprotniki z najhujo silo državne pomoči in nemškega fanatizma se zaganjali v naš narod, ga skušali demoralizovati ter duševno in gmotno uničiti. Pa Vi se neste dali niti premotiti po sladkih obljubah, niti preslepiti po zvijačah. Stali ste trdno ko skala za svojo sveto narodno stvar in iz vaše neomahljivosti zajemal sem nov pogum in veselje do podvojenega dela. Zdaj, ko se ločim od častnega mesta, storim to v svesti si, da sem s svojimi skromnimi močmi pripomogel, kjer in kolikor se je dalo, pripravljati boljšo bodočnost in da nikdar nesem iskal zase časti ali dobička, temveč vselej le trudil se za blagor svojega milega naroda.“ (Živahno odobravanje.)

Konečno priporoča volilecem, naj soglasno izvolijo od „Slovenskega društva“ priporočenega kan-

nov? In vsak je prepričan o resnici svoje tolmačbe! Vsak po svoje dokazuje svojo razlago! „Hic liber est, in quo quaerit sua dogmata quisque, — Invenit et pariter dogmata quisque sua.“ Kaj pa je mojemu kritiku glavno vodilo pri iskanju prave razlage? Ali ne autenticiteta? On bi toraj prvi moral se spomniti autentične tolmačbe in jo iskati. Toda ves njegov spis kaže, kako visokó (v svoji domišljiji) stoji nad nami, kako mu mi gledé duhá, učenosti, logike, filozofije in verskega čuta le kot uboge mravljičice ležemo okoli petá, ter mu do glave niti z očmi ne segamo. Kako gleda na nas doli pomilovalno! Kar ni ž njim, kar ne priznava njegove logike, je njemu ali neuko, neumno, ali pa liberalno v slabem pomenu besede. On tedaj, učeni dohtar, ki je premlel vse filozofe, naj vpraša bore — kaplančka za menenje?! Ne samo to, marveč ta gospod se je še potem, ko sem po svojem prijatelji g. Hil. Zornu, (ki je v svoji protikritiki zastopal zdravo pamet, krščansko ljubezen in autentično misel) izrekel, da z nevoljo odbijam vsa M. podtikanja — držal le svoje trme, in se oziral na mojo razlago le toliko, kolikor se mu je zdelo, da je njemu v prilog, meni pa na kvar. Da, kar je še huje, v II. dodatku celo namigne, da zdaj, tako na-

paden in obdolžen tako velikih zmot, bom se ve da skušal kolikor mogoče katoliškega duhá spraviti v „človeka nikár“. „Potem, ko je kdo napaden in obdolžen tako velikih zmot, je že naravno, da se brani na vse kriplje, ter daje svojim besedam, kolikor le mogoče tak pomen, kakor vé, da se bo bolje opral in svoje nasprotnike zavrnil.“ („Sl.“ št. 91.) Gospoda, ali je to pošteno? Ali tako véliki apostel Pavel karakterizuje ljubezen? Zato pravim, da sicer odgovarjam na dr. M. adresi, a ne zaradi njega, ker po gori navedenih nazorih njegovih bi to bilo brez vspeha, ako bi mu tudi um prepričal, njegova volja se neče dati prepričati; on ne išče resnice, nego zmage, zahteva od mene, ne protidokaz, le priznanje svojih sofizmov, zahteva, da se mu kar naravnost podvržem in sam obsodim nekatere svojih poezij. Le berite, gg. moji, kako mi zmagovestno narekuje mirovne pogoje! Ne njemu torej, ampak vam, ki vam je do resnice, naj ob kratkem razložim „človeka nikár“ z ozirom na M. pačenje.

Povod in stališče M. kritike nam najlepše pojasnuje on sam. Nanj je namreč naredila ta pesem že hitro s početka „neugoden vtis“, žalila je, čeprav si ni bil popolnoma v svesti, kakó in zakaj, nekako

njegov čut, bi rekel vérski čut.“ („Slov.“ št. 85.) In tam, kjer zavija tako strahovito svojevoljno ono vrstíco, iz katere prisiljeno in krívo tolmačene izvaja skóro vse druge (se ve da tudi kríve) posledice, govóri takó: „Zdaj pa pogledjmo še stik, v kterem stoji „prošnja“ pesnikova z neposredno prejšnjim verzom:

Ti sam si gospodar!

A eno te prositi smem itd.

Povem ti, ljubi Mirko, da ta stik se mi je že prvíkrat čuden zdel, moj čut se je proti njemu vprl. Spódtikal sem se pri njem nad onim „a“, ki móč stika bistveno naznači in določi. Od začetka ni mi bilo prav jasno zakaj; zato sem začel motriti in misliti, da bi si reč razjasnil.“ („Slov.“ št. 86.) Tukaj tedaj móž dvakrat priznava, da je bil vtis pesmi sicer neugoden, a še nejasen, neutemeljen, ne še podprt z razlogi mislečega uma. Prosim č. bralca, naj si zapamti, kar zdaj porečem: Dolžnost g. dohtarja in vsakega nepristranskega, vestnega kritika bi bila zdaj ta: iskati iz cele pesmi pošte-nih, neprisiljenih razlogov, ali je ta neugodni vtis 1.) opravičen, 2.) ali ni opravičen: iskati bi torej moral dve reči t. j. vzrokov pro in contra gledé tega vtisa ali čuta. Ako je našel nekaj, kar

didata, g. Mih. Vošnjaka, kateri ima vse lastnosti za to imenitno mesto in katerega koristno delovanje je vsemu volilnemu okraju znano in že tudi priznано po lanskim volitvi v deželni zbor.

Potem poroča g. Mih. Vošnjak o svojem delovanju v deželnem zboru štajerskem, kjer so slovenski poslanci skupno z nemškimi konservativnimi razne koristne nasvete stavili. Omenja zlasti svoj nasvet zastran hranilničnih obrestij, vsled katerega so štajerska in še neke druge hranilnice znižale obresti na 4½%, le Celjska tega še ni storila. Njegov program za državni zbor je: Vse za vero, dom in cesarja! (Živio!)

Župan Steblonik s Pake izreka obžalovanje vseh volilcev, da g. dr. Vošnjak ne prevzame več kandidature in nasvetuje, da se voli gospod M. Vošnjak. (Živahni živioklici.) Gosp. Gabršek z Vranskega poudarja velike zasluge g. dr. Vošnjaka, kateri se je boril v najhujših časih pritiskanja, neustrašeno in neomahljivo in v mnogih govorih potezal se za narodne pravice in gmotne koristi Slovencev. Silno obžaluje, da se tak odličen in neutrudljiv zagovornik, ki je bil na čast vsemu slovenskemu narodu, odteguje državnemu zboru. — Vsi volilci mu pritrdijo, na kar g. dr. Vošnjak navaja, da mu njegova opravila v kranjskem deželnem odboru ne dopuščajo, muditi se po 5 do 6 mesecev na leto na Dunaji. Uverjeni pa naj bodo volilci, da bode, kakor dosedaj, tudi zanaprej poganjal se za pravice in koristi vseh Slovencev.

G. dekan Bohinc iz Braslovč priporoča kandidaturu g. M. Vošnjaka in zahvaljuje se predsedniku K. Šornu, da je tako dobro vodil zborovanje.

G. Šorn se končno še jedenkrat zahvaljuje g. dr. Vošnjaku za njegovo dolgoletno delovanje in pozdravlja g. Mih. Vošnjaka kot prihodnjega državnega poslanca. (Živio-in Slava-klici.)

Domače stvari.

— (Presvetli cesar) podaril je za obnovenje cerkve v Stehanji vasi 150 gld.

— (Osobne vesti.) Knežskof dr. Misija povrnil se je včeraj zjutraj iz Rima v Ljubljano. — FZM. baron Kuhn pripeljal se je včeraj zvečer v Ljubljano nadzorovat tukaj nastanjene vojake. Zaradi preslabega vremena vršilo se je nadzorovanje v vojašnici pri sv. Petru, v Kolizeji itd. Iz Ljubljane odpelje se baron Kuhn v Trst.

— (Volilni shod) bode v četrtek 14. dan t. m. v Gotni vasi, na kar volilce še jedenkrat opozarjamo.

— (Pevski zbor Ljubljanske Čitalnice) priredi v sredo dne 13. maja 1885 v deželnem gledališču predstavo s prijaznim sodelovanjem gospodov predtelovadcev društva „Sokol“. Pri predstavi svira vojaška godba slavnega domačega pešpolka baron Kuhn št. 17. Vspored: 1. Köck: „Se-režan“, ouvertura, svira vojaška godba. 2. Telegram. Vesela igra v jednem dejanji. Česki spisal G. Pfeleger-Moravsky, poslovenil Josip Stare. 3. Meyerbeer: Zbor in molitev mornarjev iz opere „Afrikanka“, svira vojaška godba. 4. A. Nedved: „Nazaj v planinski raj“, poje mešani zbor čitalnični. 5. Telovadba: Skok, izvršujejo gg. predtelovadci „Sokola“. 6. Gj. Eisenhut: „Moja ljubav“, osmospev. 7. Schubert: „Na moru“,

pesen, svira vojaška godba. 8. A. Foerster: Venec Vodnikovih in na njega zloženih pesmij, poje mešani zbor čitalnični s spremljevanjem vojaške godbe. 9. Telovadba na drogu, izvršujejo gg. predtelovadci „Sokola“. Čisti dohodek te predstave namenjen je pevski blaginji. Ustopnina: Parter in lože 50 kr. Fauteuil v parterji 80 kr. Sedež v parterji 70 kr. Sedež na galeriji 50 kr. Garnizonski in dijaški biljet 40 kr. Galerija 20 kr. Sedeži se dobivajo v sredo pri gledališki kasi dopoludno od 11.—12. ure in zvečer od 7. ure naprej. Kasa se odpre ob 7. uri. Začetek ob polu 8. uri. K tej predstavi prav uljudno vabi odbor.

— (Glede jutranje predstave) v deželnem gledališču omenimo, da so na plakatih izostale besede: Štev. 1. Nepar.

— (Iz Celja) se nam piše: 11. maja. Včeraj popoldne peljal se je ves Foreggerjev generalštab z g. županom Neckermanom na čelu v Konjice, da delajo tam propagando in utrdé omahljivce. Gospodje se močno bojé, da ne bi v mestni skupini prodrl kak narodno-konservativen kandidat. Zato že zdaj kličejo: „Alle Mann an Bord!“

— (Sokol) zbirajo se v nedeljo od 1/3 10. do 10. dopoludne v Ljubljanski čitalnici da jih bo tukajšnji fotograf g. Pogorelec skupno fotografiral. Pride naj vsak, kdor ima društveno opravilo, v ta istej; vabljeni so tudi vsi tisti člani društva, ki nimajo društvene oprave, pa se vendar žele skupine udeležiti. Podoba kupiti je vsakemu prosto. Popoldne, če bo lepo, izleti „Sokol“ v Kozarje.

— (Sv. Pankracij), prvi izmej usodne trojice, pozdravil nas je danes jako nemilostno. Zjutraj prebudil nas je z gromom iz spanja, sedaj dežuje, vmes pa naletavajo gosti sneženi kosmi. Temperatura se je toliko znižala, da se v mnogih staniščih kuri. Po gorah palo je veliko snega, v Trbiži bil je preteklo soboto 35 centimetrov na debelo.

— (Prve letošnje črešnje) prinesle so Vipavke že pretekli teden na trg. Seveda so te zgodnje črešnje jako drage in ne še prav sočne.

— (Društvo „Edinost“) priredi prihodnjo nedeljo dne 17. t. m. v velikem salonu in na vrtu gostilne nasproti Bošketu „All' Aurora“ veliko besedo s plesom. Začetek točno ob 5. uri popoldne. Spored obsega 20 točk, pri katerih sodelujejo pevski zbori: „Slovanska Vila“ iz Skednja, „Zora“ iz Vrdele, Rojanski pevski zbor, „Zvon“ iz Lonjera Dolinski zbor, „Preširen“ iz Trsta, „Skala“ iz Gro-pade in Padrič, pevski zbor iz Barkovelj in telovadno društvo „Tržaški Sokol“. Davorina Jenka zbor „O Vidovem“ pelo bode nad 300 pevcev. Razen zborov so na sporedu samospevi (F. Pogačnik), deklamacija (Polič Muhova), govor in sviranje veteranske godbe. Gotovo bode to izredno lep večer, mnogobrojen sestanek slovenskega življa, kakešnega v Trstu še ni bilo.

— (Morilec svojih otrok), Fran Košir, je na Žabjaku v jako slabem stanju in se mu pamet še ni povrnila, tako da doslej ni bil niti zaslisan. Zdravi ga kazničniški zdravnik g. dr. Kapler, a malo je upanja, da bi Košir še prišel k pravi pameti. Toliko se je dognalo, da je bil Košir že l. 1883. meseca avgusta zblaznel.

— (Z Opčine pri Trstu) se nam danes piše: Vam poročam žalostno novico, da je danes mej 7. in 8. uro zjutraj strašna toča dosti pridelkov pokončala. Mraz je; in ko te vrstice pišem, je vse belo. Ubogi posestniki!

— (Prvi roj.) Iz Borovnice se nam piše: Tudi letos ulovil je starosta naših čebelarjev, tukajšnji posestnik Miha Borštnik, dne 11. maja okoli 10. ure dopoludne prvi roj. Pol ure pozneje razveselile so previdne živalice dobrega svojega pastirja še z dvema drugima rojema. — Gotovo se mora polastiti vseh naših sport-čebelarjev — kajti racionalno goji čebelarji pri nas le posestnik g. Dragotin Žitnik — nekaka nevolja, da jim odnaša že več let zaporedoma rečeni mož prvenca rojev. No, pa mislim, da se bodo že utolažili, kajti 75 letnemu starčku, ki redi že 58 let čebele, morajo drobne živalice trud poplačati vsaj s tem, ker dobička mu pri zaporedno slabih letinah itak donosati ne morejo.

— („Wiener Versicherungs-Gesellschaft.“) Pod tem naslovom priobčili smo nedavno notico, posneto iz zavarovalnega lista „Anker“, meneč, da je napominani strokovnjaški list resnico pisal. A iz računskega poročila in bilance za l. 1884, priposlanih nam od ravnateljstva, prepričali smo se, da je „Wiener Versicherungs-Gesellschaft“ na jako trdni podlagi, ker znaša uplačani delniški kapital pet milijonov goldinarjev in je društvo samo v preteklem letu imelo 377.393 gld. 8 kr. čistega dobička, prepričali smo se ob enem, da je „Anker“ neresnico pisal. Toliko se nam je zdelo potrebno, omeniti v obrambo resnice.

— („Četvorka“) složena iz najlepših hrvatskih pjesamâ za glasovir od Ante Stöhr-a. To je naslov novej hrvatske skladbi, ki se dobiva v Varaždinu pri J. B. Stifler-ji za 80 kr. in katero našim narodnim krogom prav toplo priporočamo.

— („Cirkus Amato“) na cesarja Josipa trgu je vreden, da se ogleda. Konji so lepi in izvrstno šolani, spored vsak dan raznovrsten in vodstvo skrbi vestno za prēmembo in vedno zabavo občinstva. Izmej dosedanjih produkcij je posebno omeniti izvrstnega telovadca, mladega Whiteley-a, ki se odlikuje po nenavadni gibčnosti in žilavosti. Ravnatelj gg. Ferdinand in Rudolf Amato sta elegantna jahača, vrhu tega sta se včeraj kot clowna in godca posebno izkazala. Ravnatelj Rudolf Amato pa še posebe s skokom s tal na dirjajočega konja.

— (Razpisana mesta:) Stavbenega pristava za državno stavbeno službovanje v Kranjski. Prošnje do 28. t. m. na c. kr. deželno predsedstvo. — Služba učitelja na jednorazrednici v Žaljni. Plača 450 gld. in stanovanje. Prošnje do 30. t. m. na okrajni šolski svet v Litiji. — Službi družega in tretjega učitelja na četvorazredni deški ljudski šoli v Kamniku. Plača 400 in 450 gold. Prošnje do 22. t. m. — Služba davčnega eksekutorja pri davkarijah na Kranjskem. Prošnje v 14 dneh potom politiškega oblastva.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Maribor 12. maja. Presvetli cesar je g. dr. Gregorca pomilostil.

mu je govorilo za ta neugodni vtis, iskati bi moral potem (k temu bi ga mōrala siliti ljubezen do resnice in ljubezen do bližnjega), ali ni morda še več vzrokov proti temu neugodnemu čutu. Ali g. dr. je hotel samo ta neugodni vtis pojasniti, opravičiti, z umom **zanj** razlogov dobiti, iskal je torej neugodne razlage „človeka nikar“. Nikjer nam ne pripoveduje in nikjer njegova razprava ne kaže, da bi bil iskal tudi bolj mehke razlage, t. j. take, ki bi bila ta neugodni vtis vblazila, morda do cela izbrisala. V tako obširni razpravi bi se dalo tudi to s kratkim stavkom povedati, ali vsaj iz konteksta zaslediti. Jaz tega ne morem najti nikjer. Stališče mojega nasprotnika je torej že a priori moji pesmi sovražno. Ta njegova izjava tedaj kaže, da je le to skušal, da bi to pesem z vsem aparatom svoje filozofije vničil in mene pred svetom ogrdil.

Toda k stvari! Odgovarjal ne bom na vse besedičenje dr. M., nego le na to, na kar se njegov dokaz poglavitno opira. Prvi in glavni steber mu je verz:

„A eno te prositi smem ...“

Kaj mojemu kritiku to, če jaz, katolišk duhovnik, govorim z Bogom! Nisem sicer z njim

tako per „du und du“, kakor moj učeni g. nasprotnik; a vendar menim, da vem in še bolj čutim, kdo da je Bog, kakó neizmerno visoko stoji nad mano. To mojemu kritiku vse nič! Po njegovem „dokazu“ se jaz z besedami „a eno te prositi smem“ postavljam z Bogom v eno vrsto, si prisvajam enake pravice z njim! In iz česa to sklepa? Iz besedice „smem“! Sosebno mu to pomaga tist adversativni „a“. Ta „smem“ pomenja tukaj njemu: „ich darf, es ist mir erlaubt, ich habe das Recht!“ Za Božjo voljo! Ali sem res tako izgubil vso glavo, da ne vem, kaj govorim? Ali mi je res tako zatemnel pojem o Bogu, da se drznem vkazovati mu?! Ali nisem vendar tudi jaz sedel na semeniških klopéh? Ali nisem nekoliko učil se teologije? Ali mi niso bili učitelji Hrasti, Zorni, Kocijančiči — možjé, katerim njih naslednik, moj kritik, ni vreden niti jermenov pri čevljih odvezati? Ali niso tudi ti šteli me med boljše svoje poslušalce? Ali ne učim od tistih dob že 16 let v cerkvi in šoli? Ali nisem služil 12 let pod župniki, ki so moje govore slišali? Saj bi bili vendar našli, kako slab pojem imam o Bogu! In ko bi ne znal družega kot mali katekizem, ali bi ne bilo to dovolj občuvati me tolike zmóte. Pa glej, na vse to zdaj stopim pred Boga in z bese-

dami: „a eno te prositi smem“ Najvikšemu „velevam, vkazujem“!! Oh, uboga moja glava! Gospoda moja, ki stojite na strani M., prosim vas, roko na srcé, odgovorite odkritosrčno: ali morete res kaj takega misliti o človeku, ki je dovršil bogoslovske študije in služi kot duhovnik? — Ali more sam moj nasprotnik to resno misliti? Jaz ne morem tega misliti niti o mojih učenčkih! In danes sem jim nalašč v šoli stavil vprašanje, ali moremo Bogu kaj vkazati, od njega kaj tirjati? — in lepo pravilno so mi odgovorili, da Boga moremo le prositi. In jaz, njihov učitelj, naj bi to trdil?! Jaz naj bi Bogu vkazoval?!

Toda moj kritik me izgovarja s tem, da sem to zapisal nevede, da si nisem bil v svesti o pomenu teh besed! To izgovarjanje je zopet tako, da mora človeka žaliti. Jaz toraj ne vem, kaj sem položil v pesem! G. dohtar, jaz dobro vem, kaj sem hotel položiti v njo in kaj sem položil, a najbolje vem to, da kar ste vi položili noter, ni moje, to je kukavičino jajce. A gospodine, za to, kar vi denete v pesem, ste odgovorni vi, ne jaz!

(Dalje prih.)

London 12. maja. Dolenja zbornica zavrgla je s 290 proti 260 glasovom Hamiltonov amandement ter vzprejela v drugem branji zakon o kreditu 11 milijonov funtov sterlingov.

Dunajsko Novo mesto 11. maja. Pred tukajšnjim izimnim sodiščem pričela je danes na 10 dni proračunjena pravda proti anarhistom, ki je važna zategadelj, ker so zatoženci vodje anarhističnega gibanja in ker bode s to obravnavo vrsta pravd proti anarhistom zaključena. Glavni zatoženec Josip Hartmann je jako nevarna oseba. Zatožen je veleizdaje in več dinamičnih atentatov, zlasti atentata na mestno hišo in farno cerkev v Dunajskem Novem mestu.

Peterburg 11. maja. Knežinja Črnogorska odpotovala je danes v Črnogoro. Truplo umrle črnogorske princesinje Marije odpeljalo se je včeraj čez Varšavo in Dunaj v Črnogoro.

Berolin 11. maja. Herbert Bismarck imenovan državnim podtajnikom v uradu za vnanje zadeve. — Državni zbor vsprejel je v tretjem branji tri marke carine na rž in ravno toliko na pšenico.

Pariz 11. maja. General Briere de l'Isle poroča iz Hanoi-a v 10. dan t. m.: Kitajski komisarji povrnili so se semkaj. Podkralj v Yunnan-u zatrjuje, da bode izpraznenje do 4. junija gotovo in da bode Luhnphoc ubogal. Izpraznenje je težavno zaradi velikih zalog materijala in ker nedostaje brodov. Podkralj v Yunnan-u izdal je proklamacijo, v katerej pozivlja ustaše naj odložijo orožje in se pokore.

Razne vesti.

* (Potres v 1. dan maja.) Škoda, proizročena po tem potresu, cenila se je uradno v Kindbergu na 135.000, v Wartbergu na 45.000 gld.

* (Knez Bismarck) izrekel se je v 9. dan t. m. v nemškem državnem zboru proti temu, da bi se nedelja praznovala, da bi se v nedeljo ne delalo. Rekel je, da bi mu strogi nedeljski mir bil nesimpatičen in da bi bila ljudska blaginja s tem škodovana. Kdo bi odškodoval delavca, ki bi vsled tega izgubil 14% svojih dohodkov? Desnica bila je vsled teh nepričakovanih besed jako presenečena in je odložila sklep o tem vprašanju.

* (Koliko nagrade so dobili Goethe) in njegovi dediči od firme Cotta v Stuttgartu in Tübingenu? Na to vprašanje odgovarja na podlagi neposredno dobljenih podatkov knjigotržec M. v „Börsenblatt für den Buchhandel“: Od 1795 l. do svoje smrti prejel je Goethe vsega vkupe 233.969 gld. 21 kr.; njegovi dediči pa do 1865 l. 270.973 gld. 53 kr. V 70 letih od 1795 do 1865 vkupe torej skupni znesek 504.943 gold. 14 kr. ali 865.555 nemških mark.

Vznemirjajoča bolezen, za katero bolehalo mnogobrojni ljudje.

Bolezen se začela z neznanim toženjem v želodci, pa se razširi po vsem životu, ako se zanemari, loti se obisti, jeter in prsnih slinavk, celo zlezne sisteme, tako da zadeti le žalostno životari, dokler ga smrt ne odreši trpljenja. Bolezen se pogostem zamenja z družimi boleznimi, ako si bode pa bralec stavil sledeča vprašanja, bode lahko takoj spoznal, če boleha za tako boleznijo: Ali čutim po jedi težave, bolečine in teško sapo? Ali me obhaja neka omotica, težeče čuvstvo, katero spremlja zaspianost? Ali so oči rumenkaste? Ali se nabira zjutraj na nebesu in na zobeh debel, masten slez, kateri je v zvezi s slabim okusom v ustih? Ali je jezik bel? Ali je desna stran napeta, kakor bi jetra otekala? Ali se mi žepira? Ali se mi vrti v glavi, kadar vstanem? Ali je odločba obisti redka in temne barve, in če se na dnu vsede gošča, ako nekaj časa stoji? Ali vre jed v želodci kmalu, ko se je zaužila, in nastaja napihovanje in pogosto vzdigovanje? Ali srce pogostem hudo tolče? Ti različni simptomi se morda h kratu ne prikažejo, bolnik pa na njih zaporedoma boleha, kolikor bolj da napreduje strašna bolezen. Ako je bolezen že stara, nastopi suh kašelj, kateremu sledi kašelj z izmečki. Ako je bolezen že dalječ napredovala, zadobi koža umazano, rujavo barvo, noge in roke pa pokriva mrzel, masten pot. Ko že obisti in jetra huje bolehalo, začne se revmatične bolečine, pri katerih navadno zdravljenje nič ne pomaga. Ta bolezen nastane iz neprebavljivosti ali dyspepsije, katera se lahko odpravi, ako se vzame malo dozo pripravljene zdravila. Zato je velevažno, da se ta bolezen koj z začetka prav zdravi, kajti tedaj zadostuje malo zdravila; ako se je pa že bolezen bolj ukoreninila, mora se pravo zdravilo tako dolgo rabiti, da se poslednji sledovi boleznosti odpravijo, slast do jedij povrne in prebavljivi organi popolnem ozdravé. Najgotovše in najboljše sredstvo proti tej boleznosti je gotovo „Shäker-ekstrakt“, rastlinski preparat, ki se dobiva pri vseh spodaj podpisanih lekarnah. Ta ekstrakt prime bolezen pri korrenini ter je radikalno odpravi. (144—4)

Osebe, kojim se zapira, trebajo „Seigel-ovih omehčalnih pil“ (Abführ-Pillen) v zvezi s „Shäker-ekstraktom“. Seigel-ove omehčalne pile ozdravijo zaprtje, odpravijo mrzlico in prehlad, glavobolje in zlatenico. To so najvplivnejše, najpripravnejše in najdovršenejše pile, katere so se že kedaj napravile. Kdor jih je kedaj poskusil, bode jih gotovo dalje rabil. Vplivajo počasi in brez bolečin.

Cena 1 steklenici „Shäker-ekstraktu“ gld. 1.25, 1 škatljici „Seigel-ovim omehčalnim pilam“ 50 kr. Lastnik „Shäker-ekstrakta“ A. J. WHITE, Limited, 21 Farrington Road, E. C. v Londonu.

Zastopnik in korespondent ter glavni razpošiljavec:

JANEZ HARNA,
lekar „Pri zlatem levu“, Kremsier, Moravsko.
Dobi se v sledečih lekarnah: **Ljubljana:** J. pl. Trnkoczy. **Idrija:** Warto. **Metlika:** F. Wacha. **Radovljica:** A. Roblek. **Novomesto:** D. Rizzoli. **Kamnik:** Močnik. **Vipava:** Kordas. **Celovec:** P. Birnbacher. **J. Nussbaumer.** **Beljak:** Dr. Kumpf. **Breze:** Aichinger. **Hermagor:** J. Weh. **Trbiž:** J. Siegel. **Wolfsberg:** J. Huth. **Gradec:** F. Ks. Gschillay „pri sv. Ani“. **Maribor:** W. König, J. Noss. **Celje:** Kupferschmitt, Mareček. **Bruck na M.:** Langer. **Gleichenberg:** Dr. Fürst. **Konjice:** Pospisil. **Kindberg:** Pezledrer. **Leibnitz:** Russheim. **Ljubno:** J. Pferschy. **Ptuj:** Behrbalk, Eliasch. **Rottenmann:** F. Illingov naslednik. **Stainz:** V. Timouschek. **Weitz:** C. Mally. **Trst:** J. Dr. Faraboschi „al Camello“. **Gorica:** D. Christofolletti. **Novigrad:** Gionović. **Sušak pri Reki:** Wertheimstein. **Spiljet:** Tocigl. **Zader:** N. Androvič in skoraj v vseh lekarnah drugih mest v monarhiji.

Poslano.

Neizogibljivo! S to besedo začenja se anonša v današnji številki, katera priporoča novo, po slavnem zdravniku dr. Pinkas-u izumljeno sredstvo, Roborantium (lase ustvarjajoča tekočina), katero je pri izpadanju las, pleših, golobradcih in osivelih že neverjetno mnogo koristilo in doslej v svojih uspehih ni bilo še doseženo. Nečemo na dolgo in široko razkladati ter hvalisati to iznajdbo, kakor bi zasluzila, temveč opozarjamo p. n. čitatelje na dotično anonšo in priporočamo poskusiti s tem sredstvom. Ako ne bi imelo uspeha, pripravljen je izumitelj denar brez ugovora povrniti.

Eksekutivne dražbe.

(iz uradnega lista.)

1 eks. dražba pos. Mihe Baniča z Vrha, 514 gld., 16. junija v Novem mestu. 3. eks. dražba pos. Antona Rapusa iz Trebnjega 30. maja v Trebnjem. 1. eks. dražba pos. Franca Stobelja z Ustja, 725 gld. 25 kr., 12. junija v Vipavi. 1. eks. dražba pos. Dominika in Marije Pelegrine iz Slovenske vasi, 1067 gld., 3. junija v Kočevju.

Tujci:

10. maja.

Pri **Wionn:** Fritsche z Dunaja. — Neuber iz Budimpešte. — Ratschiller z Dunaja. — Zorico iz Trsta. — Frank z Dunaja. — Wruss iz Zagreba. — Baruch z Dunaja. — Ubaldini iz Ljubljane.

Pri **Mattel:** Friedrich z Dunaja. — Grofica Margheri iz Rudolfovca. — pl. Sahaj iz Pulja.

Pri **avstrijskem cesarju:** Spazapan iz Gorice.

Umrli so v Ljubljani:

6. maja: Jurij Oman, delavec, 44 l., sv. Petra cesta št. 9, za alkoholizmom.
7. maja: Marija Blaž, mestnega stražnika hči, 2 leti 7 mes., v Kravji dolini št. 16, za jetiko.
8. maja: Marija Jeršan, konduktarjeva žena, 49 l., sv. Petra cesta št. 19, za jetiko.
9. maja: Jera Kozina, hišnega oskrbnika žena, 65 l., Križevniški trg št. 7, za jetiko.
10. maja: Emilija Kvas, črevljarjeva hči, 7 m., Poljanska cesta št. 18, za oslovskim kašljem. — Marija Jančič, magacinierjeva soproga, 68 l., Travnjske ulice št. 6, za vodenico.

Meteorološko poročilo.

Dan	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
11. maja	7. zjutraj	736.00 mm.	8.4° C	sl. vzh.	jas.	16.80 mm.
	2. pop.	732.55 mm.	20.2° C	sl. jz.	d. jas.	
	9. zvečer	732.37 mm.	10.0° C	sl. zah.	jas.	dežja.

Srednja temperatura 12.9°, za 0.2° pod normalom.

Dunajska borza

dné 12. maja t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	82 gld. 50	kr.
Srebrna renta	82	90
Zlata renta	108	—
5% marcna renta	98	20
Akcije narodne banke	857	—
Kreditne akcije	289	90
London	124	55
Srebro	—	—
Napol.	9	84
C. kr. cekini	5	85
Nemške marke	60	85
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld	125
Državne srečke iz l. 1864	100 gld	170
4% avstr. zlata renta, davka prosta	107	75
Ogrska zlata renta 4%	97	20
„ papirna renta 5%	92	30
5% štajerske zemljišče odvez. oblig.	104	—
Dunava reg. srečke 5%	100 gld	114
Zemlj. obd. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	124	50
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	112	50
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	105	50
Kreditne srečke	100 gld.	175
Rudolfove srečke	10	18
Akcije anglo-avstr. banke	120	99
Tramway-društ. velj. 170 gld a. v.	214	—

V „NARODNI TISKARNI“ v LJUBLJANI

je izšel in se dobiva:

Knez Serebrjani.

Roman. Pisal: grof A. K. Tolstoj, poslovenil J. P. — Mil. 8°, 609 strani. Cena 70 kr., po pošti 80 kr.

Hiša se da v najem

za poletno stanovanje, s 6 sobami, lansko leto novo narejena, v prav lepem kraju, pol ure od Lesce, pod Stolom, vas Zverovica.

Natančno pove Janez Čop v Mostah p. Lesce. (283—1)

Preselitev krčme.

Slavnemu občinstvu si usojam naznanjati, da sem svojo krčmo iz Judovske steze preložil v **Lingove ulice št. 7**, kjer bodem kakor do sedaj točil le najboljše nepokvarjena dolenjska vina, kakor tudi vina iz Krške okolice ter iz Hrvaške po najnižjih cenah.

Z odličnim spoštovanjem

(277—2)

Vekoslav Zajec.

Malin

s 4 tečaji, ves zidan, z opeko krit in ves prenovljen na močni vodi Besnici poleg železnice in blizu železnične postaje Zalog (prva postaja pred Ljubljano), s prostornim blevom, njivo in travnikom, odda se v najem, eventuelno tudi prodaja za 3000 gold. Poleg je kmetija z 9 orali travnikov, 15 orali gozda in 9 orali njiv, vse v enem kosu ležeče s prostornimi gospodarskimi poslopji. Na tej kmetiji se lahko prodaja mleko zaradi tik ležeče velike fabrike in tudi z vpreženo živino je vedno mogoče zaslužiti kaj. Cena kmetiji 3700 gld. — Ponudbe naj se pošiljajo pod naslovom: **R. Haring, Ljubljana, Sv. Petra cesta, hiša št. 4.** (274—2)

Vabilo na naročbo

Jurčičevih zbranih spisov.

Jurčičevih „Zbranih spisov“ stoji:

I. zvezek, nevezan po elegantno vezan po	gld. 1.—
II. zvezek, nevezan po elegantno vezan po	1.50
III. zvezek, nevezan po elegantno vezan po	0.70
IV. zvezek, nevezan po elegantno vezan po	1.20
	0.70
	1.20
	0.70
	1.20

Ako pa tudi odajemo vsak posamičen zvezek, vendar se priporoča, pošiljati naročnino za več zvezkov skupaj. Naročnina znaša za I., II., III. in IV. vezani zvezek 3 gld. Za vse štiri lepo vezane zvezke 5 gld.

Naročnina za zvezek I., II., III., IV. in V. stoji 3 gld. 50 kr., za elegantno vezanih prvih 5 zvezkov 6 gld. Naročnina pošilja se najprikladneje s poštnimi nakazilci pod naslovom: **g. Jos. Staré v Ljubljani, Marije Terezije cesta 5.**

Naročniki dobivajo knjige franco.

Dijaki dobivajo Jurčičeve „Zbrane spise“ po 60 kr izvod, ako si naročijo skupno po 10 izvodov ter zanje pošljejo gosp. dru. Jos. Staré v Ljubljano naročilno svoto 6 gold. (22—20)

Odbor za Jurčičev spomenik.

IVAN LAPAJNE v KRŠKEM

je izdal sledeče

Knjige in knjižice za ljudske šole in učitelje:

a) Praktično metodiko	cena 80 kr.
b) Prvi poduk	60
c) Fiziko in kemijo	60
d) Prirodopis	56
e) Zemljepis	26
f) Geometrijo	24
g) Malo fiziko	23
h) Domovinoslovje	20
i) Priprave iz zgodovine štajerske	6
j) Opis krškega okrajnega glavarstva	30
k) Zgodovine štajerskih Slovencev	cena 1 gld. 20 kr.

Isti pisatelj ima v zalogi tudi razne pisanke in risanke, potem: mali slovenski zemljevid kranjske dežele z deli sosednih kronovin cena 1 kr. ter slovensko-nemški zemljevid Avstrijsko-Ogrske in zemljevid Krškega okraj. glavarstva " 1 " " 5 "

Takoj delujoče.

Uspeh zajamčen.

Neizogibljivo!

Denar dobi vsaki takoj povrnen, pri katerem ostane moj sigurno delujoči

ROBORANTUM

(brado ustvarjajoče sredstvo)

brez uspeha. Ravno tako sigurno pri plešah, izpadlih in osivelih laseh. Uspehi po večkratnem močnem utrenji zajamčen. Pošilja v steklenicah po 1 gld. 50 kr. in v steklenicah za poskus po 1 gld.

J. Grolich v Brnu.

V Ljubljani se dobiva pri g. **Edvardu Mahr-u**; v Trstu **Peter Slovcovich**, via Sanità 13; v Gorici **lekar C. Cristofolletti**; v Reki **lekar C. Silhan**; v Celju **Ed. Pellé**; v Mariboru **J. Martinc**; v Rovinju **lekar G. Tromba**.

Tam se tudi dobi:

Eau de Hébé, orijentalno lepotilno sredstvo, ki nareja nežnost, belino in obilnost telesa, odstranjuje pege in lase — cena 85 kr.

Ni sleparija!

(40—9)